

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ

z dnia 30 czerwca 1998 r.

w sprawie szczegółowych zasad i warunków transportu zwierząt.

Na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. Nr 111, poz. 724) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe zasady i warunki transportu zwierząt,
- 2) maksymalny czas transportu dla danego gatunku i przedziału wiekowego zwierząt,
- 3) sposób postępowania ze zwierzętami chorymi oraz padłymi w czasie transportu.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do transportu:

- 1) zwierząt przewożonych środkami transportu przeznaczonymi do przewozu osób i pod opieką tych osób,

- 2) pojedynczych zwierząt na odległość mniejszą niż 50 km,
- 3) niezarobkowego, w tym wykonywanego przez hodowców przy użyciu własnych pojazdów do sezonowego przemieszczania zwierząt.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) środka transportu — oznacza to pojazd (zespół pojazdów) przeznaczony do poruszania się po drogach, pojazd szynowy, statek morski lub żegluga śródlądowej oraz statek powietrzny, a także kontener, przenośny boks lub pojemnik przeznaczony do przewozu zwierząt,
- 2) transporcie — oznacza to przewóz zwierząt za pomocą środka transportu łącznie z załadunkiem, postojem i wyładunkiem zwierząt,
- 3) postoju — oznacza to czas przerwy w przewozie w wyznaczonym miejscu, przeznaczony na pojenie, karmienie, usuwanie nieczystości oraz inne czynności obsługowe,

4) opiece zwierząt — oznacza to osobę opiekującą się zwierzętami i dozorującą zwierzęta w czasie transportu, odpowiedzialną za postępowanie wobec zwierząt, za ich pojenie i karmienie oraz wykonyjącą inne czynności obsługowe.

§ 3. 1. Przewoźnik i nadawca zwierząt odpowiadają za zorganizowanie transportu zwierząt w taki sposób, aby nie powodował zranienia albo zbędnego cierpienia żadnego zwierzęcia.

2. Nadawca wyposaża opiekuna zwierząt w szczegółowe instrukcje, dotyczące dozоровania zwierząt oraz opiekowania się nimi w czasie transportu.

Rozdział 2

Szczegółowe zasady i warunki przewozu zwierząt

§ 4. 1. Przewoźnik jest obowiązany użyć do przewozu zwierząt środków transportu odpowiednich dla danego gatunku i przedziału wiekowego zwierząt.

2. Środki transportu, o których mowa w ust. 1, powinny być przystosowane do bezpiecznego i humanitarnego przewozu zwierząt, a w szczególności posiadać:

- 1) odpowiednią powierzchnię dla każdego zwierzęcia, umożliwiającą swobodne przyjęcie przez zwierzę pozycji stojącej lub leżącej,
- 2) zadaszenie i ściany izolowane w celu zabezpieczenia zwierząt przed wpływami atmosferycznymi,
- 3) dostateczną wentylację i w miarę potrzeby ogrzewanie,
- 4) podłogę zapewniającą przyczepność kończyn oraz umożliwiającą utrzymanie higieny w czasie transportu,
- 5) wystarczającą ilość ściółki, zapewniającej wchłanianie odchodów zwierząt oraz wygodę i bezpieczeństwo zwierząt,
- 6) odpowiednio mocne zaczepy, do których mocowane będą zwierzęta kopytne,
- 7) urządzenia umożliwiające pojenie i karmienie zwierząt,

a także zapewniać dostęp do każdego zwierzęcia.

3. Wielkość powierzchni ładownej dla poszczególnych gatunków i przedziałów wiekowych zwierząt określa załącznik do rozporządzenia.

4. Wielkości powierzchni podane w załączniku, o którym mowa w ust. 3, powinny być zwiększane nie mniej niż o 10% ze względu na gatunek, wiek, wagę, wielkość, kondycję fizyczną transportowanych zwierząt, a także warunki meteorologiczne i przewidywany czas podróży.

5. Wielkość powierzchni ładownej dla zwierząt nie wymienionych w załączniku, o którym mowa w ust. 3,

powinna być ustalona i stosowana odpowiednio do gatunku, wielkości, wagi i wieku zwierząt.

§ 5. 1. Przewoźnik może przyjąć zwierzęta do przewozu tylko wówczas, gdy:

- 1) został wyznaczony przez nadawcę opiekun (opiekunowie) zwierząt albo gdy przewoźnik sam podejmie się sprawowania nad nimi opieki, albo gdy nadawca zapewni opiekuna (opiekunów) w miejscach i na czas postoju,
- 2) został przedłożony plan trasy w przypadku, gdy przewóz wraz z postojami będzie trwał dłużej niż 8 godzin,
- 3) nadawca dostarczył świadectwo miejsca pochodzenia zwierząt lub inny dokument identyfikacyjny oraz świadectwo zdrowia zwierząt, jeśli odrębne przepisy tak stanowią,
- 4) lekarz weterynarii wydał orzeczenie, że zwierzęta nadają się do transportu, jeśli nie jest wymagane świadectwo zdrowia zwierząt,
- 5) nadawca złożył pisemne oświadczenie, że zwierzęta zostały odpowiednio przygotowane do transportu.

2. Przewoźnik może przyjąć do przewozu zwierzęta chore lub zranione na warunkach weterynaryjnych, określonych w odrębnych przepisach.

3. Plan trasy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinien zawierać w szczególności:

- 1) nazwisko i adres (nazwę i siedzibę) nadawcy,
- 2) nazwisko i adres (nazwę i siedzibę) przewoźnika,
- 3) numer rejestracyjny lub identyfikacyjny środka transportu,
- 4) określenie gatunku i ilości zwierząt,
- 5) określenie miejsca nadania i miejsca przeznaczenia,
- 6) numer świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt, świadectwa zdrowia lub innego wymaganego dokumentu,
- 7) przewidywany czas podróży,
- 8) datę i godzinę rozpoczęcia transportu,
- 9) wykaz miejsc i okresów postoju ze wskazaniem celu każdego postoju,
- 10) czytelne podpisy nadawcy, przewoźnika i opiekuna zwierząt.

§ 6. 1. Do załadunku i wyładunku zwierząt należy używać odpowiednich urządzeń pomocniczych, takich jak mostki, rampy, trapy, których konstrukcja i materiały powinny zapewniać bezpieczny i humanitarny przeładunek zwierząt.

2. Wejście do środka transportu powinno być opatrzone informacją o rodzaju lub gatunku umieszczo-

nych w nich zwierząt oraz zawierać odpowiednie ostrzeżenie, takie jak: „zwierzęta dzikie” „zwierzęta bojaźliwe”, „zwierzęta niebezpieczne”.

§ 7. 1. Zaczepy, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 6, powinny być skonstruowane w sposób pozwalający na uniknięcie niebezpieczeństwa uduszenia lub zranienia zwierzęcia, a ponadto powinny zapewniać zwierzęciu:

- 1) przyjęcie naturalnej pozycji stojącej lub leżącej,
- 2) dostęp do wody i jedzenia.

2. Przepisu § 4 ust. 2 pkt 6 nie stosuje się do przewozu źrebiąt i zwierząt przewożonych w osobnych bokсах.

3. Zwierzęta nie mogą być umocowane za rogi ani za pomocą kótek nosowych.

§ 8. 1. Podczas transportu zwierzęta nie mogą być podnoszone za pomocą środków mechanicznych ani ciągnięte za głowę, rogi, kończyny, sierść lub ogon.

2. Klatki i kontenery powinny być ustawiane w sposób umożliwiający przyjęcie przez zwierzęta naturalnej pozycji i zapewniać prawidłową wentylację.

§ 9. Przy przewozie zwierząt następującymi rodzajami środków transportu mają zastosowanie dodatkowe, szczególne warunki przewozu tych zwierząt:

- 1) w transporcie kolejowym: w zakresie nie uregulowanym w rozporządzeniu warunki te określają odrębne przepisy prawa przewozowego,
- 2) w transporcie drogą wodną:
 - a) statki, które nie są wyposażone w urządzenia do produkcji wody zdatnej do picia, powinny być przed wypłynięciem zaopatrzone w ilość wody wystarczającą na cały czas podróży,
 - b) na otwartych pokładach — zwierzęta mogą być przewożone tylko w kontenerach lub klatkach, wystarczająco zabezpieczonych przed przemieszczaniem się i wpływami atmosferycznymi,
 - c) na statkach powinny być zapewnione pomieszczenia w celu izolowania zwierząt chorych, a także środki do udzielenia im pomocy leczniczej,
 - d) w przypadku gdy zwierzęta są transportowane w środkach transportu przewożonych na statkach, powinny być spełnione następujące warunki:
 - w pomieszczeniu powinna być zapewniona odpowiednia wentylacja,
 - naczepa lub przyczepa pojazdu powinna być odpowiednio przymocowana do samego pojazdu, a pojazd oraz naczepa lub przyczepa powinny być wyposażone w urządzenia mocujące do stałego elementu statku,
- 3) w transporcie lotniczym — zwierzęta powinny być przewożone w odpowiednich kontenerach lub klatkach zabezpieczonych przed przemieszczaniem się i w sposób umożliwiający uniknięcie ekstremalnie

wysokich lub niskich temperatur oraz gwałtownych wahań ciśnienia atmosferycznego.

Rozdział 3

Maksymalny czas transportu zwierząt

§ 10. 1. Czas trwania transportu lądowego zwierząt jednokopytnych, bydła, owiec, kóz i świń nie powinien przekraczać 8 godzin.

2. Czas, o którym mowa w ust. 1, może być wydłużony, jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- 1) na podłodze środków transportu znajduje się dostateczna ilość ściółki,
- 2) opiekun zwierząt przewozi wystarczającą ilość paszy na cały czas transportu i poi oraz karmi zwierzęta w czasie transportu o ustalonych porach,
- 3) jest zapewniony bezpośredni dostęp do zwierząt,
- 4) środki transportu są wyposażone w przyłącza do dostarczania wody w czasie postojów,
- 5) środki transportu są wyposażone w przesuwalne panele (przegrody), umożliwiające urządzenie oddzielnych zagród (boksów).

3. Łączny czas transportu zwierząt, z uwzględnieniem postojów, z zastrzeżeniem ust. 4—6, nie powinien być dłuższy niż 24 godziny.

4. W przypadku piskląt transport powinien zakończyć się w ciągu 72 godzin po wylęgu.

5. Drób i inne ptaki oraz króliki powinny mieć dostęp do wody i paszy w wystarczających ilościach w czasie transportu trwającego dłużej niż:

- 1) dla królików — 12 godzin,
- 2) dla drobiu i innych ptaków — 24 godziny.

6. Środki transportu, w których przewozi się trzodę chlewną, powinny być wyposażone w zbiorniki wody o wystarczającej pojemności, tak aby świny mogły pić wodę w czasie transportu trwającego dłużej niż 8 godzin.

7. Postój powinien nastąpić co najmniej po 8 godzinach transportu. Postój nie jest konieczny, jeżeli przewóz do miejsca przeznaczenia zakończy się w ciągu kolejnych 2 godzin trwania transportu.

8. Po czasie określonym w ust. 3 zwierzęta powinny być wyładowane, napojone i nakarmione oraz mieć zapewniony okres odpoczynku nie krótszy niż 24 godziny.

Rozdział 4

Sposób postępowania ze zwierzętami, które zachorowały lub padły w czasie transportu

§ 11. 1. W razie ujawnienia choroby albo padnięcia zwierzęcia w środku transportu, opiekun zwierząt nie-

zwłocznie zawiadamia o tym przewoźnika. Przewoźnik niezwłocznie zawiadamia lekarza weterynarii, którego siedziba znajduje się najbliżej miejsca, w którym zatrzymał się lub może zatrzymać się pojazd.

2. Lekarz weterynarii określa, zgodnie z odrębnymi przepisami, sposób postępowania ze zwierzętami chorymi oraz padłymi.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej:

E. Morawski

Załącznik do rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 czerwca 1998 r. (poz. 552)

**WIELKOŚĆ POWIERZCHNI ŁADOWEJ W ŚRODKU TRANSPORTU
DLA POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW I PRZEDZIAŁÓW WIEKOWYCH ZWIERZĄT**

Zwierzęta	Wielkość powierzchni ładowej
1. Zwierzęta jednokopytne:	
1) do 6 miesięcy	1,40 m ² (1,00 m x 1,40 m)/1 szt.
2) powyżej 6 miesięcy do 24 miesięcy	1,20 m ² (0,60 m x 2,00 m)/1 szt.
3) powyżej 24 miesięcy	1,75 m ² (0,70 m x 2,50 m)/1 szt.
4) kucyki	1,00 m ² (0,60 m x 1,80 m)/1 szt.
2. Bydło o ciężarze:	
1) do 55 kg	0,30 m ² /1 szt.
2) powyżej 55 kg do 110 kg	0,40 m ² — 0,70 m ² /szt.
3) powyżej 110 kg do 200 kg	0,70 m ² — 0,95 m ² /1 szt.
4) powyżej 200 kg do 300 kg	0,95 m ² — 1,06 m ² /1 szt.
5) powyżej 300 kg do 400 kg	1,06 m ² — 1,30 m ² /1 szt.
6) powyżej 400 kg do 500 kg	1,30 m ² — 1,50 m ² /1 szt.
7) powyżej 500 kg do 700 kg	1,50 m ² — 1,60 m ² /1 szt.
8) powyżej 700 kg	powyżej 1,60 m ² /1 szt.
3. Owce i kozy o ciężarze:	
1) do 35 kg	0,20 m ² — 0,30 m ² /1 szt.
2) powyżej 35 kg do 55 kg	0,30 m ² — 0,40 m ² /1 szt.
3) powyżej 55 kg	0,40 m ² — 0,75 m ² /1 szt.
4) samice w zaawansowanej ciąży	0,50 m ² — 0,75 m ² /1 szt.
4. Świnie o ciężarze:	
1) do 15 kg	0,13 m ² — 0,20 m ² /1 szt.
2) powyżej 15 kg do 50 kg	0,20 m ² — 0,35 m ² /1 szt.
3) powyżej 50 kg do 100 kg	0,35 m ² — 0,51 m ² /1 szt.
4) powyżej 100 kg	nie więcej niż 235 kg na 1 m ²
5. Drób, inne ptaki i króliki:	
1) kurczęta jednodniowe	25 cm ² /1 szt.
2) ważące mniej niż 1,6 kg	200 cm ² /kg
3) ważące powyżej 1,6 kg do 3 kg	160 cm ² /kg
4) ważące powyżej 3 kg do 5 kg	115 cm ² /kg
5) ważące więcej niż 5 kg	105 cm ² /kg